

Denkrichtingen van BBB en GroenLinks over de energietransitie, gebaseerd op programma's en gesprek van zaterdag 29 april 2023

Energie voor Utrecht

1. Coöperatief eigendom van duurzame energieprojecten bevorderen we en blijven we ondersteunen. Van ieder nieuw grootschalig project ~~moet willen we dat~~ minstens 50% in coöperatieve vorm eigendom wordt ~~ten~~ van inwoners of overheden van de provincie Utrecht en dat omwonenden kunnen mee profiteren van de opbrengsten via een omgevingsfonds.
2. We richten een eigen (publiek) energiebedrijf op ~~dat gaat investeren in de energietransitie voor de opwek van schone energie.~~
3. Energiecoöperaties blijven we ondersteunen met kennisdeling en advies bij projectontwikkeling. Zij kunnen ook geld krijgen uit het provinciale ondersteuningsfonds.
4. ~~Van e~~Energiecoöperaties die door de provincie financieel worden ondersteund, vragen we om ook inwoners met weinig middelen in de gelegenheid te stellen om mee te profiteren van hun projecten. ~~eisen wij dat zij de participatie van burgers mogelijk maken en een deel van de opbrengst afdragen aan een omgevingsfonds.~~
5. Wij bevorderen volwaardige burgerparticipatie, met korte en krachtige processen. ~~De provincie moet~~We willen hier richtlijnennormen voor opstellen, ook voor gemeenten. We willen onderzoeken hoe burgerparticipatie de energietransitie kan versnellen.
6. De Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) gaat zich met name richten op het ondersteunen van bedrijven die werken aan energietransitie, gezondheid, klimaatadaptatie en biodiversiteit.
7. ~~Wij willen ervoor zorgen dat de opbrengsten uit projecten die met publieke fondsen zijn gerealiseerd, worden besteed aan publieke voorzieningen. Vooral in landelijke gebieden is dat relevant.~~

Bewustzijn en voorlichtingVerduurzamen van woningen, andere gebouwen en bedrijven

1. Met eigenaren van kantoren, industrie en andere bedrijfsruimten we maatwerkafspraken over besparing en verduurzaming.
2. De provincie ondersteunt actief gemeenten beleidsmatig bij het versneld verduurzamen van de sociale woningvoorraad.
3. We zetten samen met gemeenten meer in op voorlichting over duurzame keuzes.
4. Met gemeenten willen we afspraken maken over de realisatie van de gemeentelijke Transitievisie Warmte en de bijbehorende wijkuitvoeringsplannen. We willen gemeenten bij de uitvoering ondersteunen met een gezamenlijk op te zetten projecten- en expertisebureau en dat gemeenten jaarlijks aan de provincie rapporteren over de voortgang.

3.5.

Met en bijsturen indien nodigOrganisatie

1. We toetsen nieuw beleid aan de in de klimaatwet gestelde doelen en, indien nodig, brengen we dit daarmee in lijn. Stapsgewijs geldt dat ook voor bestaand beleid. We willen er naartoe werken dat in 2027 al het beleid van provincie Utrecht in lijn is met de in de wet gestelde klimaatdoelen.

2. Jaarlijks rapporteert GS aan Provinciale Staten over de integrale voortgang van het beperken van klimaatverandering. Hiermee kunnen we bijtijds sturen op de benodigde resultaten en waar nodig het beleid aanpassen.
3. Provinciale inzet van mensen en middelen voor de energietransitie willen we flink opschalen.
- ~~4.1. Met gemeenten willen we afspraken maken over de realisatie van de gemeentelijke Transitievisie Warmte en de bijbehorende wijkuitvoeringsplannen. We willen gemeenten bij de uitvoering ondersteunen met een gezamenlijk op te zetten project en expertisebureau en dat gemeenten jaarlijks aan de provincie rapporteren over de voortgang.~~

SAMENWERKDOCUMENT BBB / GL

Duurzame elektriciteitsproductie

1. Gemeenten en RES-regio's faciliteren bij het uitwerken van hun plannen. Bij het opstellen van RES 2.0 en 3.0 wordt expliciet rekening gehouden met systeemintegratie en worden relaties met de warmtetransitie versterkt.
2. Via gemeenten (waar mogelijk) verplicht stellen dat daken worden benut voor zonnepanelen. Met name daken van bedrijven, distributiecentra en maatschappelijk vastgoed. Om particulieren te stimuleren faciliteert de provincie leningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.
- Biomassacentrales niet uitbreiden en bestaande capaciteit waar mogelijk reduceren, b
3. ~~Behalve als het gaat om houtige biomassa. Geen bomen, wel dat geen andere hoogwaardigere toepassingen kent of~~ restafval van andere processen.

Duurzame warmteproductie

1. Een sturende en coördinerende rol spelen bij de ontwikkeling van fossielvrije warmtebronnen zoals geothermie en aquathermie. Onder andere door het opzetten van pilots, het faciliteren van ontwikkelaars en het verminderen van (financiële) risico's. We zijn hierbij zuinig op nNatuur, waterkwaliteit en een gezonde leefomgeving ~~zijn voorwaardelijk~~.
2. De gemeente-overschrijdende uitvoering van de warmtetransitie aanpakken, mogelijk met publieke participatie in warmtebedrijven en/of een provinciaal warmtebedrijf.
3. ~~We maken een programmering voor de~~ infrastructuur die nodig is voor de warmtetransitie (zoals warmtenetten) en helpen gemeenten en andere partners bij de realisatiegeree ~~daarvan, zoals~~. ~~De ontwikkeling van infrastructuur moet zoveel mogelijk klimaatneutraal zijn.~~
- 4.3. ~~De~~ aanleg van warmtenetwerken bevorderen. Daarbij moet niet-fossiele restwarmte uit niet-fossiele industrie (bijvoorbeeld van datacenters en mogelijk waterstofproductie) voorrang krijgen op nieuw op te wekken warmte.

Discussiepunten

- ~~GL een verbod instellen op reclame in de publieke ruimte voor producten waarvoor fossiele brandstof nodig is (fossiele reclame). / BBB is het hier niet mee eens. Geen betutteling. Anders kun je voor geen enkel bedrijf meer reclame toestaan. Overal wordt nog fossiele brandstof voor gebruikt.~~
- ~~GL werken met een richtinggevend koolstofbudget om de doelen voor 2030 en 2050 naar beleid te kunnen vertalen. Voor de provincie zelf moet het koolstofbudget bindend zijn.~~
- GL - Zorgen dat het bod van de regio's in RES 1.0 (2,4 TWh elektriciteit uit zon en wind in de provincie in 2030) en de Provinciale Omgevingsvisie (55% hernieuwbare elektriciteit in 2030) gestand wordt gedaan. Dat kan alleen bij een betere balans tussen zon en wind. Daarom willen we conform PS-besluit van september 2022 dat de provincie de provinciale verantwoordelijkheid de rot van bevoegd gezag nemen bijvoor windenergie invulling geeft. Dit doen we voor locaties die volgens de uit te voeren planMER daarvoor het meest geschikt zijn, - We willen dat de provincie die rol alleen aan en voor zover -gemeenten overlaat als zij daar niet zelf al voortvarend een vergunningprocedure voor hebben opgestart te werk gaan. De provincie kan ook gebieden voor windenergie aanwijzen langs snelwegen, provinciale wegen en vaarwegen. Hiermee waarborgen we de doelen, het algemeen belang en de optimale keuzes vanuit een regionaal perspectief.

- ~~GL – de rol van bevoegd gezag nemen bij energie-infrastructuur. / BBB – moet dit niet zijn: constructief samenwerken met gemeenten en waar nodig ondersteunen?~~
- ~~Projecten voor duurzame energie ondersteunen, met oog voor natuur en leefomgeving, maar zonder onnodige barrières op te werpen. → Wat verstaan we onder onnodige barrières?~~
- BBB - Er komen geen grootschalige zonnevelden in het buitengebied.
- BBB – Er komen geen windturbines bij. Wij zien wel mogelijkheden voor andere vormen van windenergie, zoals het plaatsen van kleine windmolens bij bedrijven op industrieterreinen of bij agrarische bedrijven.
- ~~GL – een verbod instellen op fossiele reclame in de publieke ruimte (conform het burgerinitiatief Reclame Fossielvrij en zoals reeds omarmd door de gemeenten Utrecht en Amersfoort en de provincie Noord-Holland) voor bedrijven die fossiele brandstoffen winnen produceren of verkopen en een waarschuwing voor producten die verleiden tot schadelijke fossiele consumptie. / BBB is het hier niet mee eens. Geen betutteling. Anders kun je voor geen enkel bedrijf meer reclame toestaan. Overal wordt nog fossiele brandstof voor gebruikt.~~
- ~~GL – werken met een richtinggevend koolstofbudget om de doelen voor 2030 en 2050 naar beleid te kunnen vertalen. Voor de provincie zelf moet het koolstofbudget bindend zijn.~~
- GL - Deelname in Stedin (n.a.v. verzoek Stedin)
- GL - Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zoals bedrijventerreinen, toetsen op de tijdige beschikbaarheid van energie-infrastructuur en inpassingsmogelijkheden in het toekomstige energiesysteem om te voorkomen dat ontwikkelingen daar in een te laat stadium tegenaan lopen of op locaties komen die niet goed inpasbaar zijn in het energiesysteem.
- GL -- Samen met de netbeheerder Een investeringsagenda opstellen waarmee de benodigde voor de uitbreiding van de energie-infrastructuur voor de (middel)lange termijn met als doel dat deze vóór 2030 beschikbaar is, maar vooral ook “fit-for-purpose” is voor klimaatneutraal in 2040. Samen met gemeenten en netbeheerders de ruimtelijke procedures en vergunningstrajecten voor netuitbreidingen maximaal versnellen en waar dat nodig is als provincie daarin zelf de rol van bevoegd gezag oppakken. De provincie maakt hierover afspraken met netbeheerders.